

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 27Csp/33/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123224219
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zaťková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:6123224219.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky sudkyňou JUDr. Katarínou Zaťkovou v právnej veci žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., Československé armády 954/7, Hradec Králové, IČO: 24 785 199, zast. ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka, Námestie sv. Egídia 42/97, Poprad, IČO: 47 255 773, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C., o zaplatenie 399,46 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Súd žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica ako upomínaciemu súdu dňa 30.01.2023 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 399,46 Eur s príslušenstvom. Svoj žalobný návrh odôvodnil tým, že žalovaná a právny predchodca žalobcu spoločnosť Tatra banka, a.s. uzatvorili dňa 05.03.2014 zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby a Zmluvu o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému otvorenie a vedenie bežného účtu vrátene poskytnutia úveru formou voliteľného prečerpania na bežnom účte. Suma voliteľného prečerpania bola dohodnutá na sumu 200 Eur. Úroková sadzba bola vo výške 18,9%. Žalovaný čerpal z prostriedkov voliteľného prečerpania celkovo 35.756,36 Eur a pôvodnému veriteľovi zaplatil v prospech predmetného úveru 35.356,90 Eur. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť kedykoľvek na požiadanie Banky. Žalovaný nehradil Banke svoj dlh, riadne a včas, preto Banka zaslala žalovanému Výzvu pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 08.03.2021, v ktorej súčasne Banka upozornila spotrebiteľa na možnosť zrušenia rámca voliteľného/vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Nakoľko bola žalovaná napriek predchádzajúcej výzvy naďalej v nepovolenom prečerpaní, Banka Výpoveďou zo Zmluvy o účte zo dňa 01.08.2022 vyzvala žalovaného na zaplatenie sumy nepovoleného prečerpania, ktoré k 01.08.2022 bolo vo výške 399,46 Eur. Pohľadávka z titulu Zmluvy bola vrátene jej príslušenstva na Žalobcu postúpená Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.10.2022, ktorá nadobudla účinnosť dňa 02.11.2022. Na žalobcu bola postúpená pohľadávka vo výške 399,46 Eur, ktorá pozostávala z istiny. Žalovanému bola zmena veriteľa oznámená listom zo dňa 02.11.2022. Žalobca tak žiadal žalovanú zaviazat' na zaplatenie 399,46 Eur a náhradu trov konania.

2. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal Platobný rozkaz sp. zn. 35Up/206/2023, ktorý sa nepodarilo žalovanej doručiť do vlastných rúk, a tak bola vec postúpená Okresnému súdu Malacky ako súdu vecne a miestne príslušnému na prejednanie veci.

3. Žalobu spolu s prílohami, poučeniami a výzvou sa žalovanej podarilo doručiť do vlastných rúk, a to dňa 12.11.2023. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 19.04.2024, na ktoré sa nedostavil PZ žalobcu ani žalovaná. Žalovaná má vykázané doručenie predvolania dňa 22.03.2024 do vlastných rúk. Svoju neúčast' neospravedlnila. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní podaním doručeným súdu dňa 27.03.2024 a požiadal konať v jeho neprítomnosti. Súd podľa § 180 CSP konal v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovanej.

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: Zmluva o bežnom účte, Prehľad transakcií, Výzva na zaplatenie, Výpoveď Zmluvy o účte, Podací hárok, Sledovanie zásielok, Oznámenie o postúpení pohľadávky, E-potvrdenka, Sledovanie zásielok, Predžalobná výzva, E-potvrdenka, Zmluva o postúpení pohľadávok, keď zistil tento skutkový a právny stav:

6. Zo Zmluvy o bežnom účte zo dňa 05.03.2014 súd zistil, že spoločnosť Tatra banka, a.s. uzavrela so žalovanou ako majiteľom účtu Zmluvu, ktorej predmetom bolo otvorenie a vedenie osobného účtu a poskytovanie ďalších produktov a služieb v zmysle balíka služieb. V bode VII zmluvné strany uzavreli Zmluvu o poskytnutí úveru formou voliteľného prečerpania na bežnom účte s výškou voliteľného prečerpania 200 Eur a úrokovou sadzbou 18,9% p.a. Zmluvu v mene žalovanej podpísala jej zákonná zástupkyňa.

7. Podľa výpisu platieb a úhrad súd zistil, že žalovaná čerpala 35.756,36 Eur a uhradila 35.356,90 Eur.

8. Z výzvy zo dňa 08.03.2021 súd zistil, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú, že ku dňu 06.03.2021 neeviduje úhradu nepovoleného prečerpania finančných prostriedkov na jej bežnom účte. Vyzval ju na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 25,82 Eur. Právny predchodca žalobcu zároveň žalovanú upozornil na to, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy zruší rámec voliteľného prečerpania prostriedkov na účte a využije všetky prostriedky na vymáhanie pohľadávky. Zároveň uviedol, že môže znížiť výšku voliteľného prečerpania až na 0 Eur a požiadať ju o splatenie voliteľného prečerpania (vrátene nepovoleného prečerpania) na jej účte.

9. Z výpovede Zmluvy o účte zo dňa 01.08.2022 súd zistil, že napriek predchádzajúcim výzvam právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú, že je neustále v nepovolenom prečerpaní. Vyzval ju na zaplatenie sumy nepovoleného prečerpania vo výške 399,46 Eur. Zároveň oznámil žalovanej, že využíva svoje právo a vypovedá Zmluvu o bežnom účte. Na základe toho banka ruší účet v deň uplynutia výpovednej doby, t.j. po uplynutí dvoch mesiacov po doručení výpovede. Žalobca priložil k výpovedi podací hárok zo dňa 29.07.2022 so správou zo systému sledovania zásielok.

10. Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 02.11.2022 súd zistil, že žalobca oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky z predmetného vzťahu na spoločnosť žalobcu.

11. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 24.10.2022 súd zistil, že spoločnosť Tatra banka, a.s. postúpila pohľadávku voči žalovanej na žalobcu.

12. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

14. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Podľa § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka Zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

20. Podľa § 1 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch Na spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a) až d) a § 3 ods. 3, § 4 ods. 14, § 5 až 8, § 9 ods. 1, 4, 6 až 8, § 10, § 11, § 12 ods. 2, § 15, § 17, § 20 až 23 a § 25 až 27.

21. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 10 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch Zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w).

23. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

24. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

25. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

26. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov (Ďalej len „zákon o bankách“) Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových

vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

28. Podľa § 17 ods. 2 písm. zákona o spotrebiteľských úveroch Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

29. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

30. V prejednávanej veci súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie.

31. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané a v konaní považoval za nesporné, že právny predchodca žalobcu (Tatra banka, a.s.) uzatvoril dňa 05.03.2014 so žalovanou (Zmluvu podpísala je zákonná zástupkyňa) zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby v zmysle § 708 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorej predmetom bolo otvorenie a vedenie bežného účtu bankou pre žalovanú a poskytovanie ďalších produktov a služieb v rozsahu balíka služieb. Zároveň uzavreli Zmluvu o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ktorej predmetom bolo poskytnutie úverového rámca dlžníkovi na účte formou voliteľného prečerpania do 200 Eur, pri variabilnej úrokovej sadzbe 18,90 % ročne.

32. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 24.10.2022 právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku z povoleného prečerpania voči žalovanej na žalobcu.

33. Vzhľadom na to, že žalobca si v konaní uplatňuje pohľadávku voči žalovanej na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky, súd skúmal dodržanie podmienky existencie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu uplatňovať si tento nárok v tomto konaní.

34. Aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6. 2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009). Bez vyriešenia otázky vecnej legitímácie strán sporu nemožno súd vo veci rozhodnúť, pretože skúmanie vecnej legitímácie strany sporu je procesnou povinnosťou každého vo veci konajúceho súdu. Súd vecnú legitímáciu v spore skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta, a zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby. Postup konajúceho súdu, ktorý opomenie vyriešenie kardinálnej otázky, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offa viazaný, protirečí obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru (pozri na lez ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 407/2016-37).

35. Aktívnu vecnú legitímáciu v konaní je súd povinný skúmať ex offa (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/162/2020 zo dňa 27.10.2021, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov pod R 6/2022).

36. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou vznikol uzatvorením zmluvy o bežnom účte a Zmluvy o povolenom prečerpaní právny vzťah, ktorý je od jeho vzniku nevyhnutne posudzovať

podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), keďže zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod a zároveň právny predchodca zälobcu pri uzatvarení zmluvy vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatvarení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

37. V konaní si žalobca sumu 399,46 Eur uplatnil ako sumu vyčerpaných a nevrátených peňažných prostriedkov voliteľného prečerpania. Tento vzťah súd posúdil, ako sa uvádza vyššie, podľa zákona o spotrebiteľských úveroch ako úverový vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou. Takto vzniknutú pohľadávku potom pôvodný veriteľ Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.10.2022 postúpil na žalobcu. V súvislosti s otázkou platného postúpenia pohľadávky súd dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by pohľadávka pôvodneho veriteľa voči žalovanej bola splatnou, či už z dôvodu konečnej splatnosti alebo z dôvodu zosplatnenia. V Zmluve o povolenom prečerpaní bola dohodnutá konečná splatnosť povoleného prečerpania: deň podania žiadosti o zrušenie bežného účtu, alebo deň podania žiadosti o zrušenie balíka služieb k bežnému účtu, ktorý obsahuje produkt povolené prečerpanie, alebo deň podania odstúpenia od úverovej zmluvy alebo deň poskytnutia iného typu kontokorentného úveru na bežný účet alebo deň, kedy banka požiadala o splatenie tohto úveru. Žalobca ako právny nástupca pôvodného veriteľa v konaní predložil výzvu na zaplatenie zo dňa 08.03.2021, kde pôvodný veriteľ oznámil žalovanej, že výška neuhradeného nepovoleného prečerpania je 25,82 Eur a vyzval ju na náhradu dlžnej sumy. Výzva obsahuje upozornenie, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy má veriteľ právo zrušiť rámec voliteľného prečerpania a že využije všetky prostriedky na vymáhanie pohľadávky. Zároveň sa v nej uvádza, že veriteľ môže žalovanej zrušiť výšku voliteľného prečerpania až na 0 Eur a požiadať žalovanú o splatenie voliteľného prečerpania na jej účte. Súd takúto výzvu posúdil ako výzvu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalobca však v konaní nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by bola táto výzva žalovanej skutočne doručená. Výzva pred zosplatením pohľadávky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je jednostranný adresovaný právny úkon a na to, aby vyvolal účinky musí sa minimálne podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka dostať do sféry pôsobenia jej adresáta. Uvedené nebolo v konaní preukázané žiadnym spôsobom, preto má súd za to, že tento úkon právneho predchodcu žalobcu nenadobudol žiadne účinky. Nebola tak splnená podmienka mimoriadneho zosplatenia úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

38. Podmienkou platného postúpenia pohľadávky vyplývajúcej z predmetnej zmluvy v zmysle § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch je, že sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred týmto termínom. Na druhej strane, postúpenie pohľadávky v rozpore s citovaným ustanovením má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky z úverovej zmluvy, z ktorého dôvodu nemožno byť žalobca v spore aktívne vecne legitimovaný.

39. S poukazom na uvedené, pohľadávka z predmetnej zmluvy bola postúpená na žalobcu zmluvou zo dňa 24.10.2022 bez toho, aby sa stala splatnou pred termínom postúpenia, a preto nebola preukázaná výnimka zo zákazu prevodu práv vyplývajúcich zo zmluvy na tretiu osobu v zmysle § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca tak nepreukázal predpoklady pre platné postúpenie práv vyplývajúcich zo zmluvy, a teda ani predpoklady pre nadobudnutie týchto práv, čím mu v konaní chýba aktívna vecná legitimačia.

40. V danej veci je súd tiež toho názoru, že postúpenie pohľadávky z banky na inú osobu, a to aj na osobu, ktorá nie je bankou, je možné realizovať len v súlade s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Podľa tohto ustanovenia môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1) splatná, a to až po predchádzajúcej (2) písomnej výzve a kumulatívne ak je splnené (3) omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne významná v priebehu trvania úverového vzťahu. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 119/2013, 19Co 194/2015, 4Co 145/2014, Okresného súdu Trenčín sp. zn. 11C 233/2014, Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12C 152/2014). Ak zákonné predpoklady nie sú splnené, ide o právny úkon postúpenia contra legem a z toho dôvodu je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Citované ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách umožňuje banke postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou za predpokladu

doručenia písomnej výzvy klientovi banky a po tom, čo je dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku. Súd dospel k záveru, že v zmysle citovaného ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatnými, ako to vyplýva to z citovaného ustanovenia zákona, na ktoré poukázal. Aj z dôvodovej správy k Zákonom o bankách (§ 92 ods. 7) vyplýva, že sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Podľa názoru súdu, zákonodarca mal na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Tento záver vyplýva z gramatického, ale aj logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože zákonodarca umožňuje peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní postúpiť. Pod formuláciou pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku treba rozumieť nesplácaný zroční dlh. Ak by banka mohla postúpiť akýkoľvek živý úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktoré sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú, na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle Zákona o bankách pod dohľad Národnej banky Slovenska, bolo by to v rozpore s účelom Zákona o bankách a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného vzťahu, kedy by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Takýto postup by taktiež mohol byť v rozpore s požiadavkou vynakladania náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách. Súd však žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky.

41. Súd dospel k záveru, že aj z dôvodu nedodržania postupu pri postúpení pohľadávky voči žalovanej v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, nie je žalobca v konaní aktívne vecne legitimovaný. Žalobca totiž v konaní nepreukázal, že by pred postúpením pohľadávky od právneho predchodcu bola žalovanej v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách preukázateľne doručená písomná výzva na zaplatenie dlhu a následne uplynulo viac ako 90 kalendárnych dní od jej doručenia žalovanej, čo je podmienkou pre vznik oprávnenia banky postúpiť svoju pohľadávku voči žalovanej inej osobe, ktorá nie je bankou. Z uvedenej dôvodu postúpenie pohľadávky na žalobcu je v rozpore s vyššie citovaným zákonom, a preto je tento právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný, s poukazom na čo nie je žalobca oprávnený z danej pohľadávky, a teda nie v konaní aktívne vecne legitimovaný (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.03.2018).

42. Z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimačie žalobcu v konaní pre neplatnosť postúpenia pohľadávky (podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj s § 92 ods. 8 zákona o bankách) bolo potom potrebné žalobu v celom rozsahu vo výroku I. rozsudku zamietnuť, a keďže žalovaná nie je povinná zaplatiť žalobcovi istinu, nemohla sa ani dostať do omeškania s jej zaplatením, a preto súd zamietol žalobu aj v časti úrokov z omeškania. Pri konštatovaní neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok súd postupoval v súlade s nálezmi Ústavného súdu SR, ktoré za ústavnokomfortný považujú taký výklad právneho predpisu, ktorý má za cieľ udržať platnosť právneho úkonu a nie ju vysloviť „za každú cenu“. V danej veci mal súd za to, že ten výklad, ktorý použil, hoci jeho dôsledkom bolo vyslovenie neplatnosti zmluvy, je správny výklad a taký výklad, ktorý sa neprieči zmyslu a účelu zákona. Dôvody neplatnosti súd považoval za zrozumiteľné a dostatočne odôvodnené.

43. Súd navyše považuje za potrebné v danej veci uviesť, že podľa názoru súdu nie je možné vyhovieť žalobe z dôvodu, že žalovaná skutkové tvrdenia žalobcu nepoprela a teda sú nesporné. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie, hoci v danej veci by sa mohlo javiť, že sú splnené podmienky na konanie bez nariadenia pojednávania v zmysle § 297 CSP, vytvoril tak dostatočný priestor pre žalobcu, aby v prípade, že by sa pojednávania zúčastnil, sa po oboznámení s predbežným právnym posúdením súdu prvej inštalácie mohol k veci vyjadriť a uplatniť prípadne prostriedky procesného úkonu. Súd nemal žiadny dôvod na odročenie pojednávania, keď sa žalobca zastúpený advokátom dobrovoľne rozhodol nevyužiť svoje právo zúčastniť sa pojednávania a žalobca nie je oprávnený určiť procesný postup súdu prvej inštalácie. V prípade, že by súd nariadil pojednávanie odročil, konal by súčasne neehospodárne a spôsobil priťahy v konaní. Súď nariadil pojednávanie práve za účelom vykonania úkonov podľa ust. § 181 ods. 2 CSP, preto k žiadnemu závähu

do prá'v z'alobcu týmto procesným postupom nedošlo. Podľa názoru súdu nejde ani o prekvapivé rozhodnutie, nakoľko z'alobcovi prá'vne zastúpenému advokátom, musí byť zrejmé, že bez existencie vecnej legitima'cie v konaní nemožno byť úspešný v spore.

44. V dôsledku konštatovanej neplatnosti zmluvy, od ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok súd dospel k záveru, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný, a preto je potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Na základe uvedeného sa súd už ďalej dôvodnosťou nároku žalobcu z pohľadu dodržania náležitostí Zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch nezaoberal.

24. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

27. Keďže súd žalobu v celom rozsahu zamietol, bola v konaní plne úspešná žalovaná. Žalovanej teda vznikol nárok na náhradu trov konania. V súvislosti s týmto konaním však žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, a preto súd v súlade so zásadou procesnej hospodárnosti rozhodol tak, že žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,

- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálné príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku). Exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol návrh na vykonanie exekúcie doručený súdu (§ 50 ods. 1 Exekučného poriadku). Návrh na vykonanie exekúcie sa podáva elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ktorý sa zverejní na webovom sídle ministerstva. Návrh musí byť autorizovaný, inak sa naň neprihliada. Listiny, ktoré je potrebné pripojiť k návrhu na vykonanie exekúcie, sa podávajú elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu spolu s návrhom na vykonanie exekúcie (§ 48 ods. 7 Exekučného poriadku). Ak oprávnený alebo jeho zástupca nemá aktivovanú elektronickú schránku, možno podať návrh na vykonanie exekúcie prostredníctvom ktoréhokoľvek exekútora. Exekútor je v takom prípade zástupcom oprávneného pre doručovanie písomností do vydania poverenia na vykonanie exekúcie (§ 48 ods. 8 Exekučného poriadku).